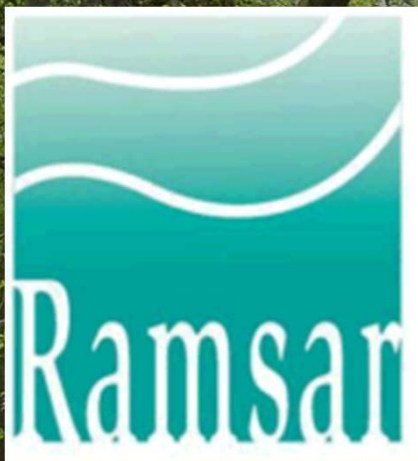

Úmluva o mokřadech majících mezinárodní význam především jako biotopy vodního ptactva

Mgr. Libuše Vlasáková
národní zástupkyně pro Ramsarskou úmluvu
Ministerstvo životního prostředí

Co je to Ramsarská úmluva

- sjednaná v r. 1971 v íránském Ramsaru ve snaze zajistit celosvětovou ochranu mokřadů jako nenahraditelných biotopů vodního ptactva (úbytek mokřadů = úbytek počtu a druhů vodního ptactva)
- 2.2. 2011 – 40. let existence
- nejvýznamnější nástroj mezinárodní ochrany mokřadů (163 smluvních stran, 2075 mokřadů mezinárodního významu o rozloze cca 193 mil ha.
- jediná úmluva chránící určitý typ biotopu
- 3 pilíře – 1. ochrana mokřadů, 2. rozumné využívání mokřadů, 3. mezinárodní spolupráce (4. osvěta a vzdělávání)
- Úmluva prostřednictvím usnesení, doporučení a směrnic dává návod k ochraně a udržitelnému využívání mokřadů, naplňování je věcí smluvních stran

Mise Ramsarské úmluvy:

...ochranou a rozumným užíváním všech mokřadů na lokální, regionální a národní úrovni a prostřednictvím mezinárodní spolupráce přispět k udržitelnému rozvoji světa...

Mokřady

Definice mokřadu podle Ramsarské úmluvy:

„území bažin, slatin, rašelinišť, území pokrytá vodou, přirozená i uměle vytvořená, trvalá či dočasná, s vodou stojatou či tekoucí, sladkou, brakickou či slanou včetně území s mořskou vodou, jejíž hloubka při odlivu nepřesahuje šest metrů“

Mokřady podle Ramsarské úmluvy

Podle odhadu UNEP je celková rozloha světových mokřadů cca 570 mil ha (5,7mil km²), tj. 6% rozlohy pevniny

Z toho: 30% rašeliniště

26% slatiny

20% bažiny

15% nivy řek

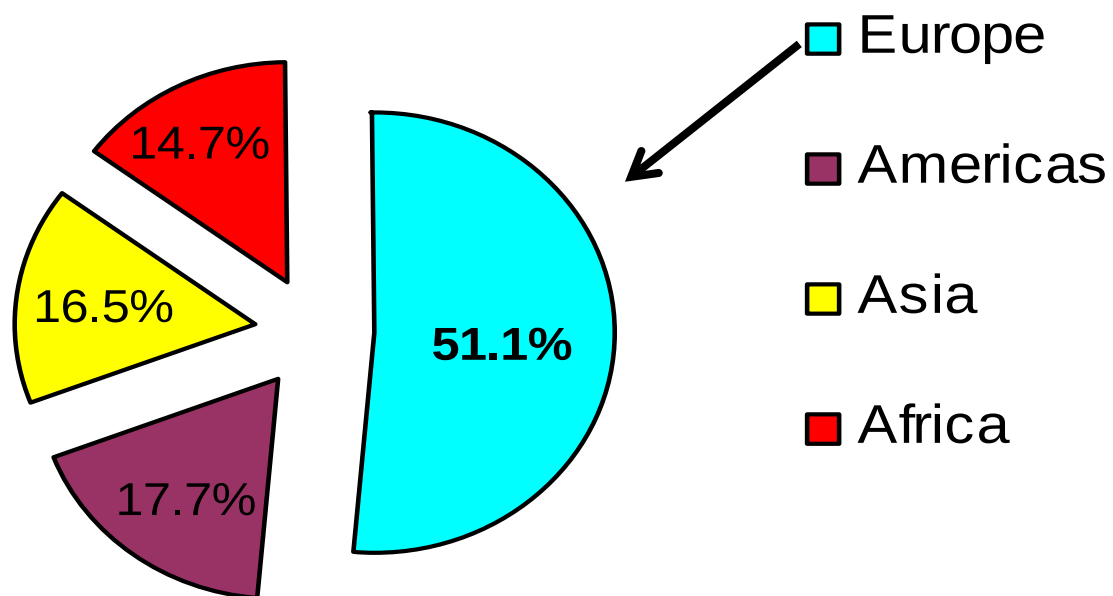
2% jezera

(ČR – rozloha mokřadů je 1,5% rozlohy území, tj. 117 408 ha (1999))

Percentuální zastoupení mokřadů mezinárodního významu v jednotlivých regionech

Percentage of n. Ramsar Sites in the different Regions

Typy mokřadů

Lužní lesy (luhy)

-

Rašeliniště

Prameniště

Říční nivy

Mokré louky

Rybníky

Rybniční soustavy

Litorály jezer a rybníků

Podmáčené a rašelinné lesy

(Šumava, Krušné hory, Jizerské hory)

Delty řek

Danube_delta_Landsat_2000
<http://upload.wikimedia.org>

farm2.static.flickr.com

Tropické deštné lesy

rostou podél rovníku, obrovská diverzita
rostlinných a živočišných druhů

Rýžová pole

Mangrovy

tropické lesy rostoucí na bahnitých pobřežích moře a v ústí velkých řek. Adaptace ke snášení sladké i slané vody a kolísání vodní hladiny. Kořenový systém s chůdovitými a dýchacími kořeny.

Umělé mokřady

Význam mokřadů – ekosystémové služby

- Ovlivňování klimatu – chladicí efekt
- Zmírňování klimatických změn – zachycování a uchovávání uhlíku
- Čištění vody a detoxikace odpadů
- Hromadění látek – zadržování živin a těžkých kovů
- Zdroj vody
- Zdroj obživy (rybolov, mokřadní rostliny)
- Zdroj surovin (rákos)
- Zdroj biodiverzity
- Doprava
- Kulturní význam
- Rekreace, výchova, výzkum

Příčiny úbytku a ohrožení mokřadů

- Intenzivní zemědělství
- Odvodňování (v ČR za posledních 50 let odvodněno 1 mil ha půdy!)
- Úpravy toků, jejich regulace a kanalizace
- Kácení lesů, úbytek zeleně obecně
- Vysušování a degradace půdy
- Těžba surovin

Mokřady jsou nejohroženější světové ekosystémy
50% původních mokřadů je nenávratně zničeno

Zemědělství - jedna z nejvýznamnějších příčin úbytku mokřadů na celém světě

Usnesení RÚ týkající se zemědělství:

- **Zemědělství, mokřady a management vodních zdrojů**
- Zvýšení biodiverzity v rýžových polích jako mokřadních systémech
- Interakce mezi zemědělstvím a mokřady: rýžová pole a pesticidy

Ramsarská úmluva v ČR

- **ČR smluvní stranou od r. 1990**
- **kontaktní místo i kontaktní osoba pro úmluvu je na MŽP, odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků**
- **poradním orgánem MŽP ve věcech ochrany mokřadů je Český ramsarský výbor, jehož odbornou složkou je Expertní skupina**
- **v současné době zapsáno na Seznam 14 českých mokřadů mezinárodního významu, z toho 4 jsou na Seznamu ohrožených mokřadů**

České mokřady mezinárodního významu

- **RS 1 Šumavská rašeliniště**
- **RS 2 Třeboňské rybníky**
- **RS 3 Novozámecký a Břehyňský rybník**
- **RS 4 Lednické rybníky**
- **RS 5 Litovelské Pomoraví**
- **RS 6 Poodří**
- **RS 7 Krkonošská rašeliniště**
- **RS 8 Třeboňská rašeliniště**
- **RS 9 Mokřady dolního Podyjí**
- **RS 10 Mokřady Liběchovky a Pšovky**
- **RS 11 Podzemní Punkva**
- **RS 12 Krušnohorská rašeliniště**
- **RS 13 Horní Jizera**
- **RS 14 Pramenné vývěry a rašeliniště Slavkovského lesa**

www.ramsar.org

www.mzp.cz